

KAPITEL 3

Lovforarbejderne 3.4) bemærkede i den sammenhæng, at transplantationskirurgien endnu på daværende tidspunkt kun beherskede overførsel af nyrer fra et menneske til et andet, men at en videre udvikling måtte påregnes. Det var derfor med anvendelsen af det vide begreb "væv og andet biologisk materiale" hensigten at formulere et regelsæt, der også dækkede den fremtidige udvikling.

Den således forudsete udvikling af transplantationskirurgien er nu nået så langt, at også hjerte og lever kan overføres fra et menneske til et andet. Sådanne transplantationer udføres i stigende omfang verden over, og resultaterne bliver stadig bedre. Ikke alene er en transplantation af disse organer en mulighed, men det er ved en række livstruende sygdomme den eneste foreliggende behandlingsmulighed. Det spørgsmål, der derfor skal tages stilling til, er, om man i Danmark vil acceptere, at der skabes mulighed for at anvende et direkte hjernerelateret døds-kriterium i situationer, hvor det hidtidige hjertelaterede døds-kriterium stiller sig hindrende i vejen for iværksættelse af de nævnte behandlingsformer.

De alment anvendte betegnelser herfor er henholdsvis "hjernedød" og "hjerteredød". Det er med betænkelighed, at arbejdsgruppen anvender disse betegnelser, dels fordi de ikke er videnskabeligt præcise, dels, og især fordi de i tidligere drøftelser har givet anledning til en meningsforstyrrende diskussion om, hvorvidt der eksisterede én eller to slags død, og til en bekymring for, om "hjernedøds-kriteriet" var et nyt begreb, som var "opfundet" med henblik på at skaffe organer til transplantation.

Da det imidlertid er arbejdsgruppens opfattelse, at betegnelserne har vundet hævd i sproget, og at forsøg på at udskifte dem vil kunne mistolkes, vil man i denne fremstilling anvende dem og præcisere deres betydning således:

Hjernedød betyder fuldstændigt og uopretteligt ophør af organets funktion, men ikke nødvendigvis enhver hjernecelles død, mens *hjerteredød* betyder uopretteligt ophør af hjertets funktion som pumpe, men ikke nødvendigvis enhver hjertecelles død.

Selvsagt vil en problemstilling vedrørende anerkendelse af et hjernedøds-kriterium have mange aspekter, der er vanskelige at tage stilling til, og som kan fremkalde stærke følelser. Det drejer sig om livets ophør, og om de konsekvenser, som vores holdning hertil skal have for både os selv og for vore medmennesker.

Den grundlæggende problemstilling er imidlertid enkel, hvis man ser bort fra de af ressourceproblematikken 3.5) afledte etiske spørgsmål, og kan formuleres i to *spørgsmål*:

3.4 Betænkning vedrørende lovgivning om transplantation nr. 454/1967, p. 25.

3.5 Jfr. redegørelsen fra arbejdsgruppen vedr. organisation og økonomi.